

Chimpansees ruilen toch geen vlees voor seks, blijkt uit analyse

Chimpanseemannen ruilen géén vlees tegen seks met chimpanseevrouwen. Uit een review van al het beschikbare materiaal en een nieuwe analyse van de gegevens uit langlopende onderzoeksprojecten van chimps in het wild (in Gombe, Ngogo en Kanyaware) concluderen vier onderzoekers (onder wie de primatoloog Richard Wrangham) dat die vlees/seks-handel niet te vinden is (*Journal of Human Evolution*, online 21 mei).

Ten eerste hebben chimpanseevrouwtjes sowieso weinig extra prikkel nodig om te paren en erg selectief zijn ze ook al niet. De chimpanseeman die met vlees klaar staat heeft alleen daarom al geen reëel paringsvoordeel boven vleesloze mannen. Maar ook blijkt dat chimpanseemannetjes niet vaker gaan jagen als de vrouwtjes in hun groep seksueel ontvankelijk zijn. Seksueel ontvankelijke vrouwtjes krijgen ook niet vaker vlees dan andere vrouwtjes. En de chimps die vlees weggeven, paren ook niet vaker dan de mannetjes die geen vlees hebben of niet aan vrouwen geven.

Chimpmannen kunnen redelijk goed jagen op kleine aapjes. Sinds de jaren negentig vermoedden veel primatologen dat chimpansees vlees tegen seks ruilden. Daarmee kon een mooie parallel worden getrokken met het menselijke gebruik op dat gebied, met het mannelijk kostwinnerschap, maar ook met allerlei voorbeelden uit de etnografische literatuur. En juist vorig jaar verscheen er belangrijke aanwijzing voor de theorie. Over een periode van 22 maanden bleek er in de chimpanseegroep in Taï dat als een chimpanseeman relatief vaak met met een bepaalde chimp-

vrouw paarde, hij aan die vrouw ook relatief vaak vlees gaf (*PLoS One*, 8 april 2009). Maar Wrangham en zijn collega's vinden dat niet overtuigend omdat uit de gegevens uit Taï op geen enkele manier blijkt dat er op de korte termijn een verband is tussen paringen en vleesoverdracht. Ook was er geen relatie tussen de hoeveelheid vlees en het aantal paringen in die 22 maanden. En bij andere chimpgroepen is er niets van terug te vinden. Wrangham vermoedt dat in Taï goede jagers als aantrekkelijke sekspartners gelden, om redenen die niets te maken hadden met de jacht zelf. Hendrik Spiering

Chimpansee Karla (links) wordt gekust door het mannetje Bobby. FOTO AFP